

LETNI NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA KNJIŽNICE MIRANA JARCA NOVO MESTO ZA LETO 2023

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto je ena od desetih osrednjih območnih knjižnic v Sloveniji in izvaja knjižnično dejavnost kot javno službo na območju občin Novo mesto, Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Straža, Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Žužemberk. Knjižnično mrežo poleg matične ustanove v centru Novega mesta dopolnjuje še pet krajevnih knjižnic in bibliobus.

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto na osnovi navdihujoče organizacijske kulture in ugledne organizacijske identitete vodi dialog z deležniki, katerega rezultat so visoko kakovostne knjižnične storitve, ki naslavlajo resnične dolgoročne potrebe prebivalcev lokalne skupnosti v prostoru in času.

Širimo obzorja, domišljijo in poglede na svet.

Naše temeljno poslanstvo je celostno upravljanje informacij, s katerimi ljudem širimo obzorja, domišljijo in poglede na svet. Uresničujemo ga z upravljanjem naših knjižničnih zbirk, z izvajanjem informacijske referenčne pomoči uporabnikom, z varovanjem knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik, z organizacijo obknjižničnega programa ter z deležniškimi partnerstvi. Naše delovanje temelji na načelih trajnostnega razvoja, inkluzije in deležniškega dialoga.

Temelj vsake knjižnice je kakovostna in skrbno oblikovana zbirka knjižničnega gradiva, ki je široko dostopna in zadovoljuje najširši krog uporabnikov. Knjižnično zbirko bomo oblikovali in dopolnjevali z obveznim izvodom, darovi, zamenjavami in strokovno načrtovanim nakupom gradiva. Zavedamo se, da je nabava knjižničnega gradiva temelj knjižnične zbirke, zato sledimo vsem priporočilom in merilom dokumentov, ki urejajo pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, torej na osnovi Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028), Zakona o obveznem izvodu publikacij ZOIPub (UL RS 69/2006), Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah (ULRS 88-4079/2003), Pravilnika o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij, Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS 73/2013) in Pravilnika o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva.

Hkrati sledimo tudi Dokumentu o nabavni politiki Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto.

Izbor gradiva temelji na našem znanju in izkušnjah, ter se prilagaja potrebam in željam uporabnikov lokalne skupnosti.

Cilj nakupa knjižničnega gradiva v letu 2023 je vsebinsko še bogatejša in raznovrstnejša ter uravnotežena knjižnična zbirka, ki bo aktualna za naše uporabnike.

V skladu s priporočilom Standardov za splošne knjižnice bomo načrtovali tudi nakup različnih vrst knjižničnega gradiva. Knjižnično zbirko bomo dopolnjevali z gradivom na različnih medijih in sicer:

- e-knjige (Biblos),
- zvočne knjige (Audibook),
- elektronske medije (CD-romi, multimedija), glasbene posnetke,
- igrane filme (DVD) in izobraževalne DVD za mladino in odrasle,
- didaktične pripomočke,
- elektronske podatkovne zbirke z možnostjo oddaljenega dostopa,

Našo domoznansko zbirko bomo dopolnjevali z rokopisi, razglednicami, fotografijami, zemljevidi ter likovnimi deli naših umetnikov.

Glede na velikost knjižnice načrtujemo nakup v razmerju 50% naslovov z različnih strokovnih področij ter leposlovja v 50% obsegu. Posebno skrb bomo namenili slovenskim avtorjem ter kvalitetnemu in nagrajenemu leposlovju v prevodu ter izvirnem jeziku.

Skupaj z vsemi sredstvi (občine ustanoviteljice, Ministrstvo za kulturo in lastna sredstva) bomo zagotavljali dostop do nekaterih e-virov: Biblos, Audibook, Press Reader, Delo, Knjižničarske novice, Tax Fin Lex, EbscoHost in nekaterih drugih naslovov periodičnega tiska.

V letu 2023 si bomo prizadevali vsem prebivalcem našega območja zagotavljati enako dostopnost do knjižničnega gradiva. Kvaliteto knjižnične zbirke v krajevnih knjižnicah bomo dosegali z izborom temeljnih del in naslovov, ki jih bomo kupili za vse enote.

Pri lociranju gradiva v mreži knjižnice bomo upoštevali naslednje kriterije:

- obseg finančnih sredstev, zagotovljenih za nakup gradiva (MZK, občine, lastna sredstva),
- obseg prebivalstva in uporabnikov knjižnice,
- dostopnost knjižničnega gradiva in informacij najširšemu krogu prebivalcev,
- osrednja knjižnica kot kulturno, izobraževalno in informacijsko središče,
- dopolnjevanje domoznanske in posebnih zbirk,
- kvaliteta zbirke v posamezni krajevni knjižnici (upoštevajoč standarde za sestavo zbirke),
- prostorski pogoji posamezne krajevne knjižnice,
- potrebe in želje uporabnikov.

Knjižnica bo s pridobivanjem novega knjižničnega gradiva sledila strateški usmeritvi, da v svojem okolju uresničuje informacijsko, izobraževalno, kulturno in socialno vlogo.

Pri nakupu bomo upoštevali kakovost, raznovrstnost in aktualnost knjižničnega gradiva.

Iz sredstev Ministrstva za kulturo bomo kupovali knjižnično gradivo, ki mora v skladu z javnim interesom na področju kulture omogočiti, da bomo kot splošna knjižnica:

- z nakupom izvirnega slovenskega leposlovja, humanistike in strokovne ter prevodne literature uresničevali kulturne, izobraževalne, informacijske, raziskovalne in socialne potrebe za vse ciljne skupine uporabnikov v okolju svojega delovanja,
- spodbujali, razvijali in širili informacijsko opismenjevanje,
- podpirali vseživljenjsko učenje in kakovostno izrabo prostega časa,
- omogočali izgradnjo urejenih zbirk domoznanskega gradiva za lokalne študije in

- izvajali dejavnosti, ki prispevajo k razvoju pismenosti in bralne kulture, ter dejavnosti za neformalno in formalno izobraževanje, informiranost, osebni ter osebnostni razvoj prebivalcev.

Pri načrtovanju in oblikovanju knjižnične zbirke bomo upoštevali tudi lokalno okolje v katerem deluje Knjižnica Mirana Jarca s svojimi enotami. Upoštevali bomo kulturne, izobraževalne, informacijske in raziskovalne potrebe okolja, zato bomo nabavljali tako strokovno gradivo za potrebe odraslih pri neformalnem izobraževanju, poljudnoznanstvene priročnike za osnovnošolce in srednješolce kot tudi strokovno gradivo za potrebe študentov.

V našem okolju živijo tudi priseljenci iz republik nekdanje Jugoslavije (Albanci, Bošnjaki, Hrvati, Makedonci in Srbi), ki slabo obvladajo slovenski jezik in se seveda težko vključijo v novo okolje. Njim bomo namenili povečan izbor učbenikov in priročnikov za učenje slovenščine.

Tudi številčni romski skupnosti, ki živi med nami, bomo namenili gradivo in s tem obogatili našo zbirko z gradivom v romskem jeziku.

Posebno skrb posvečamo tudi delu z uporabniki s posebnimi potrebami. Sodelujemo z različnimi regijskimi društvi, kot so Varstveno delovni center Novo mesto, Društvo slepih in slabovidnih

Dolenjske in Bele krajine, Društvo paraplegikov Dolenjske in Bele Krajine in Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto.

V našo knjižnično zbirko načrtno vključujemo gradivo s povečanim tiskom, zvočne knjige in dislektikom prijazno gradivo, ki dopolnjuje kotichek za dislektike na oddelku za mladino.

Spremljamo tudi delovanje kulturnih organizacij in društev in skušamo pridobivati gradivo, ki je kulturna dediščina lokalnega in nacionalnega pomena.

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto skladno z Neposrednim pozivom za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v letu 2023 načrtuje tudi sredstva za nakup gradiva za Gradsko knjižnico Ivan Goran Kovačić v Karlovcu, ki deluje kot osrednja knjižnica za Slovence na Hrvaškem.

Knjižnično gradivo, ki ga načrtujemo kupiti v letu 2023, bomo promovirali na dogodkih, razstavah in pri drugih aktivnostih za spodbujanje bralne kulture, kot so literarni dogodki in predstavitve knjig, predavanja, bralne značke za različne starostne skupine ter knjižne razstave.

Na študijskem oddelku izpostavljamo novosti na posebnem knjižnem stojalu, prav tako so novosti na področju leposlovja razstavljene na posebni knjižni polici na Oddelku za odrasle. Pripravili bomo tudi krajše predstavitvene videe z bralnimi predlogi, ki jih bomo objavljali na knjižničnem YouTube kanalu in nanje opozarjali preko ostalih knjižničnih družbenih omrežij.

Knjižne novosti in bralne predloge bomo predstavljali tudi na novi spletni strani knjižnice, ki jo načrtujemo v letu 2023.

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto kot osrednja območna knjižnica opravlja posebne naloge v smislu svetovanja in koordinacije za osrednje knjižnice na svojem območju:

- zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij,
- strokovna pomoč knjižnicam območja,
- koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva,
- usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja.

Knjižnica Mirana Jarca kot osrednja območna knjižnica povezuje Knjižnico Brežice, Valvasorjevo knjižnico Krško, Knjižnico Sevnica, Knjižnico Pavla Golie Trebnje, Knjižnico Črnomelj, Ljudsko knjižnico Metlika, Knjižnico Kočevje in Knjižnico Miklova hiša Ribnica v območno mrežo, ki zagotavlja koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti.

Knjižnica posebno skrb nameni tudi strokovni in ažurni obdelavi knjižničnega gradiva, ki je javno dostopno v katalogu vzajemnega bibliografskega sistema. Tako je informacija o gradivu, ki ga knjižnica ima, javno dostopno ostalim knjižnicam, ki ga lahko preko medknjižnične izposoje naročijo za svoje uporabnike.

Zaradi zmanjšanja sredstev za nakup s strani Ministrstva za kulturo in sredstev občin, ki že nekaj let ostajajo na enaki ravni, ne dosegamo priporočenega števila knjig na prebivalca. Načrt nakupa v letu 2023 bomo prilagodili pričakovanim finančnim sredstvom zato načrtujemo nakup 7.101 enoto knjižnega gradiva, 147 zvočnih in 600 e-knjig.

V okviru knjižnice deluje tudi Potujoča knjižnica, ki po urniku vozi gradivo za otroke, mladostnike in odrasle po 12 občinah in se ustavlja na 65 postajališčih, ki poleg krajevnih skupnosti vključujejo tudi delovne organizacije in Dom starejših občanov.